

III

(Akty przygotowawcze)

EUROPEJSKI KOMITET EKONOMICZNO-SPOŁECZNY

535. SESJA PLENARNA EKES-U – 60 LAT EKES-U, 23.5.2018–24.5.2018

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

„a) Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego »Pakiet towarowy: Wzmocnienie zaufania do jednolitego rynku«

[COM(2017) 787 final];

b) Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy i procedury w zakresie zgodności z prawodawstwem harmonizacyjnym Unii dotyczącym produktów i jego egzekwowania oraz zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011, (UE) nr 528/2012, (UE) 2016/424, (UE) 2016/425, (UE) 2016/426 i (UE) 2017/1369 oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/42/WE, 2009/48/WE, 2010/35/UE, 2013/29/UE, 2013/53/UE, 2014/28/UE, 2014/29/UE, 2014/30/UE, 2014/31/UE, 2014/32/UE, 2014/33/UE, 2014/34/UE, 2014/35/UE, 2014/53/UE, 2014/68/UE i 2014/90/UE

[COM(2017) 795 final – 2017/0353 (COD)];

c) Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wzajemnego uznawania towarów wprowadzonych legalnie do obrotu w innym państwie członkowskim

[COM(2017) 796 final – 2017/0354 (COD)]”

(2018/C 283/03)

Sprawozdawca: **Jorge PEGADO LIZ**

Wniosek o konsultację

a) Komisja Europejska, 12.2.2018

b) Rada, 31.1.2018

Parlament Europejski, 5.2.2018

c) Parlament Europejski, 5.2.2018

Rada, 6.2.2018

Podstawa prawna

a) Art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

b) Art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

c) Art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

Sekcja odpowiedzialna

Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji

Data przyjęcia przez sekcję

27.4.2018

Data przyjęcia na sesji plenarnej	23.5.2018
Sesja plenarna nr	535
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	184/2/5

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES gratuluje Komisji monumentalnej, niezbędnej, złożonej i ważnej pracy, dzięki której powstał omawiany pakiet towarowy. Ubolewa jedynie nad nadmierną elastycznością, która daje się stwierdzić w różnych przepisach i pozostawia państwom członkowskim zbyt szerokie pole manewru, a także nad tym, że nie zdecydowano się na większą kontrolę.

1.2. Komitet zgadza się z wybraną podstawą prawną oraz jej oceną pod kątem zasad pomocniczości i proporcjonalności, a także z wyborem najodpowiedniejszych do wytyczonych celów instrumentów prawnych.

1.3. Wyraża zdziwienie, że Komisja nie wyjaśniła w wystarczający sposób, co stało się z wnioskiem w sprawie rozporządzenia dotyczącego nadzoru produktów z 2013 r. Nie został on nigdy przyjęty, a obecny wniosek wydaje się powielać niektóre jego przepisy.

1.4. Komisja nie wyjaśnia również, dlaczego jej wnioskowi nie towarzyszą nowe przepisy dotyczące ogólnego bezpieczeństwa produktów gwarantujące objęcie wszystkich produktów, bez względu na ich charakterystykę, najbardziej aktualnymi i skutecznymi uregulowaniami.

1.5. Zdaniem Komitetu nowy wniosek powinien zawierać przepis wzmacniający obowiązek nadzoru rynku przez państwa członkowskie, zwłaszcza zaś obowiązek przedkładania Komisji sprawozdań (co kwartał) z działań i kontroli.

1.6. EKES ponownie podkreśla, że ogólne zasady związane z nadzorem rynku powinny uwzględniać zasadę ostrożności jako podstawowy element podejmowanych decyzji, jeśli tylko istnieje uzasadnione podejrzenie braku ochrony konsumentów czy środowiska, choć nie ma wyraźnych dowodów naukowych, że dany produkt stanowi dla nich zagrożenie.

1.7. Jeśli to nie nastąpi, EKES zwraca uwagę na konieczność wyjaśnienia, że ciężar dowodu zawsze spoczywa na podmiotach gospodarczych, tak aby nie mogły one zrzucić na władze odpowiedzialności za dowiedzenie niebezpieczeństwa produktu czy jakiegokolwiek innego zagrożenia z nim związanego.

1.8. Komitet za kwestię priorytetową postrzega nie tylko zobowiązanie Komisji do przedkładania okresowych sprawozdań z działalności RAPEX, lecz także zapewnienie konsumentom i przedsiębiorstwom oraz organizacjom ich reprezentującym wglądu do większej ilości informacji niż udostępniono publicznie.

1.9. Uważa również, że obecne rozporządzenie powinno stanowić akt prawny gromadzący wszystkie przepisy związane ze wspólnotowym systemem szybkiej informacji, przede wszystkim definicję, punkty kontaktowe, zasady i procedury dotyczące wymiany informacji, podmioty zewnętrzne mogące brać udział w systemie (w tym organizacje ochrony konsumentów) oraz zasady dotyczące powiadamiania.

1.10. Z drugiej strony EKES podkreśla konieczność wzmocnienia wspólnej europejskiej strategii celnej, tak by zapewnić optymalizację zasobów ludzkich i materialnych w celu realizacji środków przewidzianych we wniosku. W tym kontekście zaleca wzmocnienie porozumień w sprawie wzajemnej pomocy ze wszystkimi partnerami handlowymi, zwłaszcza WTO, i umów partnerstwa wynegocjowanych niedawno z Japonią i Kanadą.

1.11. Zwraca także uwagę na konieczność opracowania ambitnej polityki umożliwiającej współpracę między państwami członkowskimi w zakresie wymiany informacji, tak aby móc szybciej reagować w wypadku poważnych niepożądanych skutków stosowania produktów.

1.12. Jeśli chodzi o ocenę przez UE produktów kontrolowanych wewnątrz Unii i objętych prawodawstwem harmonizacyjnym, EKES za zasadnicze uważa, by Komisja Europejska dysponowała uprawnieniami – bez uszczerbku dla konkretnych kompetencji organów krajowych – do oceny wdrożonych środków krajowych dotyczących polityki harmonizacji.

1.13. Z drugiej strony EKES uważa, że należało rozważyć kwestię nadzoru rynku sprzedaży poprzez platformy internetowe, jak również oceny nowych zagrożeń dla konsumentów korzystających z urządzeń połączonych z internetem (*Internet-connected devices*).

1.14. Komitet opowiada się również za uwzględnieniem postanowień dotyczących stworzenia ogólnoeuropejskiej bazy danych o urazach obejmującej wszystkie rodzaje obrażeń i zaleca ustanowienie podstawy prawnej regulującej taką bazę danych, zgodnie z którą Komisja Europejska wspierałaby zarówno koordynację gromadzenia danych przez państwa członkowskie, jak i sprawne funkcjonowanie tejsze bazy.

1.15. Na koniec EKES zaleca, by Komisja wzięła pod uwagę poczynione w niniejszej opinii propozycje zmian niektórych artykułów przedstawione w uwagach szczegółowych.

2. Cele pakietu towarowego

2.1. Cele o charakterze ogólnym

2.1.1. W komunikacie ⁽¹⁾ – pierwszym elemencie pakietu towarowego – Komisja nakreśliła główny cel tej inicjatywy, tj. gwarancję, by „wszyscy zaangażowani, tj. ogół społeczeństwa, pracownicy, konsumenci, przedsiębiorstwa i organy”, mieli „pewność, że mogą działać i nabywać bezpieczne produkty w przejrzystym i uczciwym środowisku, w którym przepisy mają jednakowe zastosowanie do wszystkich”.

2.1.2. W tym celu Komisja uważa, że jednolity rynek towarów wciąż zmagają się z dwoma słabościami strukturalnymi, którym należy szybko zaradzić, aby móc w pełni wykorzystać jego potencjał i przywrócić zaufanie konsumentów, przedsiębiorstw i władz publicznych.

2.1.3. Pierwsza słabość strukturalna jednolitego rynku towarów jest związana z egzekwowaniem zharmonizowanych przepisów UE dotyczących bezpieczeństwa produktów.

2.1.4. Druga słabość strukturalna dotyczy produktów, które nie podlegają zharmonizowanym przepisom UE dotyczącym bezpieczeństwa produktów lub podlegają im jedynie częściowo. Takie produkty mogą zostać uznane za bezpieczne i zgodne z interesem publicznym w jednym państwie członkowskim, natomiast w innym mogą pojawić się problemy związane z dostępem do rynku.

2.1.5. Aby sprostać tym dwóm słabościom, Komisja przedstawia dwa wnioski ustawodawcze oraz środki uzupełniające.

2.1.5.1. Pierwszy wniosek ustawodawczy ma na celu zwiększenie przestrzegania i egzekwowania unijnych przepisów dotyczących produktów. Celem drugiego jest udoskonalenie oraz ułatwienie stosowania zasady wzajemnego uznawania w ramach jednolitego rynku.

2.1.5.2. Wśród środków dodatkowych należy wymienić:

a) sprawozdanie z funkcjonowania dyrektywy (UE) 2015/1535 ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego w latach 2014–2015 ⁽²⁾;

b) sprawozdanie na temat wykonania rozporządzenia (WE) nr 765/2008 ⁽³⁾.

2.2. Cele szczegółowe

2.2.1. Szczegółowe cele tych inicjatyw można podsumować w następujący sposób:

⁽¹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=COM%3A2017%3A787%3AFIN>

⁽²⁾ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52017DC0788\(01\)&qid=1519385332001](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52017DC0788(01)&qid=1519385332001)

⁽³⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?qid=1519385589015&uri=CELEX:52017DC0789>

a) *Wniosek dotyczący zgodności*

2.2.2. Jeśli chodzi o pierwszy wniosek ustawodawczy – wniosek dotyczący rozporządzenia ustanawiającego przepisy i procedury w zakresie zgodności z prawodawstwem harmonizacyjnym Unii dotyczącym produktów i jego egzekwowania⁽⁴⁾ (zwany dalej wnioskiem dotyczącym zgodności) – celem jest budowanie zaufania do skutecznego stosowania unijnych przepisów dotyczących produktów. Konieczne jest tu:

- a) inteligentne egzekwowanie przepisów na pozbawionym granic jednolitym rynku;
- b) egzekwowanie przepisów na granicach zewnętrznych;

2.2.3. Główne cele szczegółowe to:

- a) konsolidacja obowiązujących ram nadzoru rynkowego;
- b) wspieranie wspólnych działań organów nadzoru rynku z kilku państw członkowskich;
- c) poprawa wymiany informacji i propagowanie koordynacji programów nadzoru rynku;
- d) utworzenie wzmocnionych ram kontroli produktów wprowadzanych na rynek Unii i doprowadzenie do sprawniejszej współpracy między organami nadzoru rynku a organami celnymi.

b) *Wniosek dotyczący uznawania*

2.2.4. Jeśli chodzi o drugi wniosek ustawodawczy – wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie wzajemnego uznawania towarów wprowadzonych legalnie do obrotu w innym państwie członkowskim⁽⁵⁾ (zwany dalej wnioskiem dotyczącym uznawania) – celem jest zagwarantowanie skutecznego i sprawnego stosowania zasady wzajemnego uznawania. Konieczne jest tu:

- a) zapewnienie skutecznego funkcjonowania zasady wzajemnego uznawania;
- b) ściślejsza współpraca i głębsze zaufanie;
- c) zagwarantowanie funkcjonowania wewnętrznego rynku dla towarów niezharmonizowanych.

2.2.5. Celem szczegółowym tego wniosku jest usprawnienie funkcjonowania zasady wzajemnego uznawania poprzez zaproponowanie szeregu środków służących zapewnieniu przestrzegania istniejących praw i obowiązków wynikających z zasady wzajemnego uznawania; środki te obejmują:

- a) sprecyzowanie zakresu wzajemnego uznawania poprzez jasne wskazanie przypadków, w których ma ono zastosowanie;
- b) wprowadzenie oświadczenia własnego, które ma ułatwić wykazanie, że produkt jest już wprowadzony legalnie do obrotu, oraz systemu rozwiązywania problemów służącego do postępowania z decyzjami odmawiającymi dostępu do rynku lub ograniczającymi taki dostęp;
- c) ustanowienie współpracy administracyjnej i wdrożenie narzędzia informatycznego w celu ożywienia komunikacji i współpracy oraz zwiększenia zaufania wśród organów krajowych, a tym samym ułatwienia funkcjonowania zasady wzajemnego uznawania.

c) *Teksty uzupełniające*

2.2.6. Komisja przedłożyła dodatkowo dwa sprawozdania, na których opiera swoje wnioski ustawodawcze:

2.2.7. Jeśli chodzi o sprawozdanie Komisji w sprawie funkcjonowania dyrektywy (UE) 2015/1535 (dyrektywy w sprawie przejrzystości) w latach 2014–2015⁽⁶⁾, jego główne wnioski dotyczą:

- a) potwierdzenia przydatności dyrektywy w zakresie przejrzystości, współpracy administracyjnej i zapobiegania przeszkodom technicznym na rynku wewnętrznym, czego dowodem jest spore zainteresowanie podmiotów procedurą udzielania informacji pozwalającą określić dziedziny, w których harmonizacja na poziomie unijnym mogłaby stanowić opcję;
- b) uznania, że można jeszcze usprawnić stosowanie procedury, zwłaszcza w odniesieniu do liczby powiadomień niektórych państw członkowskich oraz ich poszanowania obowiązków w zakresie powiadamiania;

⁽⁴⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=COM%3A2017%3A0795%3AFIN>

⁽⁵⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=COM%3A2017%3A0796%3AFIN>

⁽⁶⁾ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52017DC0788\(01\)&qid=1519385332001](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52017DC0788(01)&qid=1519385332001)

- c) stwierdzenia, że większa liczba powiadomień i aktywniejszy udział państw członkowskich w procedurze sprzyjałyby zapobieganiu nowym przeszkodom technicznym oraz wykrywaniu problemów systemowych w każdym państwie członkowskim i w całej Unii Europejskiej;
- d) stwierdzenia, że konieczne jest dalsze propagowanie dyrektywy oraz usprawnienie jej stosowania, a jednocześnie ustanowienie solidniejszych powiązań z polityką w zakresie działań następczych i środkami ustawodawczymi z myślą o pełnym osiągnięciu wyznaczonych celów.

2.2.8. Jeśli chodzi o sprawozdanie Komisji na temat wykonania rozporządzenia (WE) nr 765/2008 ⁽⁷⁾ ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu (zwane dalej rozporządzeniem dotyczącym zgodności) (COM(2017) 789 final), główne uwagi przedstawiają się następująco:

- a) niezbędne jest ustanowienie rzetelnych, kompetentnych i prawidłowo wykonujących swoje zadania „jednostek oceniających zgodność”, które będą sprawdzać zgodność produktów z określonymi normami przed ich wprowadzeniem do obrotu;
- b) w związku z tym UE opracowała system akredytacji tych organów oceny zgodności;
- c) Komisja uważa, że europejska struktura akredytacji utworzona na mocy rozporządzenia (WE) nr 765/2008 ⁽⁸⁾ wnosi wartość dodaną nie tylko z punktu widzenia jednolitego rynku, ale również handlu międzynarodowego;
- d) sprawozdanie potwierdza, że akredytacja cieszy się dużym poparciem przemysłu UE i podmiotów zajmujących się oceną zgodności;
- e) wyzwaniem jest jednak zadbanie o to, by cały system akredytacji nadążał za najnowszymi zmianami i by zawsze był wdrażany z taką samą starannością;
- f) w sprawozdaniu potwierdzono również, że przedsiębiorstwa mają większą świadomość istotnej roli oznakowania CE umieszczanego na produktach znajdujących się w obrocie na jednolitym rynku w latach 2013–2017.

d) *Działanie miękkie*

2.2.9. Wreszcie Komisja stwierdza – bez wchodzenia w szczegóły – że można by jeszcze wdrożyć sprecyzowane w komunikacie środki prawa miękkiego mające przywrócić zaufanie do jednolitego rynku, takie jak: wykorzystanie już istniejących mechanizmów SOLVIT, stworzenie jasnej i jednoznacznej „klauzuli jednolitego rynku”, szkolenia dla instruktorów w zakresie wzajemnego uznawania, wymiana urzędników itp. (załącznik do wspomnianego komunikatu).

3. Uwagi ogólne

3.1. Trzeba przyznać, że Komisja dokonała monumentalnej, niezbędnej, złożonej i ważnej pracy, która zasługuje na uznanie.

3.2. Niemniej nie wyjaśniła w wystarczający sposób, co stało się z wnioskiem w sprawie rozporządzenia dotyczącego nadzoru produktów z 2013 r. O ile wiadomo, nie został on nigdy opublikowany, a obecny wniosek wydaje się go powielać oraz wprowadza zmiany do niektórych przepisów bez potwierdzenia, że poprzedni wniosek został uchylony.

3.2.1. Ponadto zdaniem Komitetu musi istnieć wyraźny związek między dyrektywą w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów a obecnym wnioskiem, tak aby wszystkie produkty (a nie tylko te wymienione w załączniku) zostały objęte jego zakresem.

3.2.2. EKES uważa, że wnioskowi powinny być towarzyszyć nowe przepisy dotyczące ogólnego bezpieczeństwa produktów, aby zagwarantować objęcie wszystkich produktów, bez względu na ich charakterystykę, najbardziej aktualnymi i skutecznymi uregulowaniami.

3.2.3. Zdaniem Komitetu przepisy dotyczące nadzoru rynku są rozproszone i nakładają się na siebie, co prowadzi do pomieszania przepisów dotyczących nadzoru i obowiązków podmiotów gospodarczych.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 30.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 30.

3.2.4. EKES obawia się, że Komisja – omawiając jednocześnie dwa wnioski o podobnej treści, lecz różnych elementach – nie rozwiązuje tego problemu we właściwy sposób.

3.3. Mając na uwadze ramy dyskusji nad pakietem dotyczącym bezpieczeństwa produktów i nadzoru rynkowego, EKES sądzi, że w obecnym wniosku należy zawrzeć przepis wzmacniający obowiązek nadzoru rynku przez państwa członkowskie, zwłaszcza zaś obowiązek przedkładania Komisji sprawozdań (co kwartał) z działań i kontroli, przede wszystkim w odniesieniu do statystyk i decyzji.

3.4. Z drugiej strony działania z zakresu nadzoru powinny być publikowane, zwłaszcza w postaci sprawozdań z działalności bądź na odnośnych stronach internetowych.

3.5. Komitet zgadza się z wybraną podstawą prawną oraz jej oceną pod kątem zasad pomocniczości i proporcjonalności, a także z wyborem najbardziej odpowiednich do wytyczonych celów instrumentów prawnych. Ubolewa jedynie nad nadmierną elastycznością, która – mimo wykorzystania rozporządzenia – daje się stwierdzić w różnych przepisach i pozostawia państwom członkowskim zbyt szerokie pole manewru. Można było zdecydować się na większą kontrolę UE sugerowaną w innych wariantach, które nie zostały przyjęte.

3.6. EKES podkreśla, że ogólne zasady związane z nadzorem rynku powinny uwzględniać zasadę ostrożności jako podstawowy element podejmowanych decyzji, jeśli tylko istnieje podejrzenie braku ochrony konsumentów czy środowiska, choć nie ma wyraźnych dowodów naukowych, że dany produkt stanowi dla nich zagrożenie.

3.6.1. Komitet ponownie krytykuje Komisję za całkowity brak nawiązania do tej zasady, która jest nieustannie stosowana przez władze państw członkowskich w kontekście zarządzania ryzykiem i stanowi fundamentalną zasadę dla wszystkich organów odpowiedzialnych za podejmowanie decyzji w sprawie ewentualnego wycofania produktu.

3.6.2. W świetle braku nawiązania do zasady ostrożności EKES zaleca wyjaśnienie, że ciężar dowodu zawsze spoczywa na podmiotach gospodarczych, tak aby nie mogły one zrzucić na władze odpowiedzialności za dowiedzenie niebezpieczeństwa produktu czy jakiegokolwiek innego zagrożenia z nim związanego.

3.7. Komitet przyjmuje do wiadomości, że państwa członkowskie mają obowiązek przedkładania co najmniej co 3 lata ogólnej strategii nadzoru rynku.

3.7.1. Niemniej zdaniem EKES-u Komisja Europejska powinna regularnie monitorować środki przyjmowane przez poszczególne organy.

3.8. Komitet sądzi, że fundamentalne znaczenie przypada mechanizmowi RAPEX, który będzie funkcjonował sprawnie i w sposób skoordynowany w zakresie wymiany informacji między państwami członkowskimi. Stwierdza jednak, że w ostatnich latach w wypadku zgłoszenia przez państwo członkowskie do Komisji niebezpiecznego produktu ani organy, ani sama Komisja nie informują w zasadzie konsumentów czy ich organizacji przedstawicielskich, chyba że podejmowane są niezbędne działania, a zwłaszcza dochodzi do wycofania produktu, gdyż wówczas wymaga to interwencji ze strony konsumentów. To samo ma miejsce w sytuacji, gdy organy jednego państwa członkowskiego uzgadniają z podmiotem gospodarczym wycofanie produktu bez powiadomienia innych państw członkowskich, co często zagraża zasadzie ostrożności.

3.8.1. EKES podkreśla również, że mechanizm ten musi być koordynowany z przypadkami, gdy konieczne jest zniszczenie produktu. Będzie to sprzyjać lepszej integracji i informowaniu konsumentów o takiej sytuacji.

3.8.2. W tym kontekście – i bez uszczerbku dla zasady poufności i ochrony tajemnicy handlowej – Komitet za kwestię priorytetową postrzega nie tylko zobowiązanie Komisji do przedkładania okresowych sprawozdań z działania RAPEX, lecz także zapewnienie konsumentom i przedsiębiorstwom oraz organizacjom ich reprezentującym wglądu do większej ilości informacji niż udostępniono publicznie, ze względu na trudności konsumentów w postrzeganiu niebezpiecznego produktu oraz ustalaniu reakcji w wypadku jego wykrycia.

3.8.3. Uważa również, że obecne rozporządzenie powinno stanowić akt prawny gromadzący wszystkie przepisy związane ze wspólnotowym systemem szybkiej informacji, przede wszystkim definicję, punkty kontaktowe, zasady i procedury dotyczące wymiany informacji, podmioty zewnętrzne mogące brać udział w systemie (w tym organizacje ochrony konsumentów) oraz zasady dotyczące powiadamiania.

3.9. Z drugiej strony EKES podkreśla, podobnie jak czynił to już w poprzednich opiniach, konieczność wzmocnienia wspólnej europejskiej strategii celnej, aby zapewnić optymalizację zasobów ludzkich i materialnych w celu realizacji środków przewidzianych we wniosku, w tym poprzez zbadanie możliwości związanych z nowymi technologiami i innowacjami. Musi się to odbywać z pełnym poszanowaniem danych osobowych obywateli, ze szczególnym naciskiem na MŚP i konsumentów.

3.9.1. Tak więc zaleca wzmocnienie porozumień w sprawie wzajemnej pomocy z partnerami handlowymi, zwłaszcza WTO, i umów partnerstwa wynegocjowanych niedawno z Japonią i Kanadą.

3.9.2. EKES zwraca także uwagę na zwalczanie oszustw, podrabiania i fałszowania, które mają istotny wpływ na ogólne bezpieczeństwo produktów, szczególnie w dziedzinie importu do UE.

3.9.3. Podkreśla więc konieczność opracowania ambitnej polityki umożliwiającej współpracę między państwami członkowskimi w zakresie wymiany informacji, tak aby móc szybciej reagować w wypadku poważnych niepożądanych skutków stosowania produktów. Wzrost liczby podrobionych i fałszowanych produktów oraz ograniczone zasoby państw członkowskich prowadzą do zwiększenia zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów.

3.9.4. Jak stwierdzono we wcześniejszej opinii „osoby będące członkami lub pracownikami organów nadzoru i służb celnych powinny dawać gwarancje uczciwości i niezależności i być chronione w wykonywaniu swych obowiązków przed ewentualnymi naciskami lub próbami korupcji”⁽⁹⁾.

3.10. Jeśli chodzi o unijną ocenę produktów kontrolowanych wewnątrz UE i objętych prawodawstwem harmonizacyjnym, EKES za zasadnicze uważa, by Komisja Europejska dysponowała uprawnieniami – bez uszczerbku dla konkretnych kompetencji organów krajowych – do oceny wdrożonych środków krajowych dotyczących polityki harmonizacji, co pozwoli uniknąć niepewności prawa mogącej podważyć zasadę swobodnego przepływu bezpiecznych produktów.

3.11. Podobnie, jak stwierdzono we wcześniejszej opinii, EKES dalej opowiada się za uwzględnieniem postanowień dotyczących stworzenia ogólnoeuropejskiej bazy danych o urazach obejmującej wszystkie rodzaje obrażeń, która:

- a) pomagałaby organom nadzoru rynku w podejmowaniu bardziej świadomych decyzji w sprawie oceny ryzyka;
- b) stanowiłaby podstawę działań zapobiegawczych oraz kampanii uświadamiających i umożliwiłaby organom normalizacyjnym opracowanie lepszych norm produktów;
- c) pomagałaby producentom w dostosowaniu projektów nowych produktów pod kątem bezpieczeństwa;
- d) umożliwiłaby ocenę skuteczności środków zapobiegawczych i wyznaczenie priorytetów kształtowania polityki.

3.12. W tym kontekście ponownie sugeruje ustanowienie podstawy prawnej bazy danych o urazach, zgodnie z którą Komisja wspierałaby koordynację gromadzenia danych przez państwa członkowskie i sprawne funkcjonowanie tejże bazy danych.

4. Uwagi szczegółowe

4.1. Wniosek dotyczący zgodności (COM(2017) 795 final)

4.1.1. Artykuł 1

4.1.1.1. EKES z zadowoleniem przyjmuje uwzględnienie nie tylko ochrony zdrowia i bezpieczeństwa osób, lecz także ochrony środowiska i interesu publicznego.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 271 z 19.9.2013, s. 86, punkt 1.6.

4.1.2. Artykuł 5

4.1.2.1. EKES krytycznie odnosi się do deklaracji zgodności dla większości produktów konsumpcyjnych, gdyż zazwyczaj jest to jednostronna deklaracja producenta, w której uznaje, że produkt jest zgodny z przepisami europejskimi w zakresie bezpieczeństwa produktów. Bardzo często deklaracja taka wprowadza zamieszanie dla użytkowników, którzy myślą pochodzenie produktu z zezwoleniem na jego wprowadzenie do obrotu.

4.1.2.2. Różne organizacje konsumentów wyraziły ostatnio obawy co do systemów zgodności, które są identyczne z oznakowaniem CE. W związku z tym EKES podkreśla, że deklaracja zgodności – nawet na stronie internetowej – musi znajdować się w zakładce dotyczącej dokumentacji technicznej produktu. Nie może wprowadzać w błąd użytkowników ani powodować ich dezorientacji.

4.1.3. Artykuły 10 i 14

4.1.3.1. EKES z zadowoleniem przyjmuje obecny wniosek, w którym usiłuje się stworzyć spójny system nadzoru rynku w każdym państwie członkowskim. We wniosku ustanowiono wprawdzie zasady dotyczące obowiązków, uprawnień i organizacji nadzoru, niemniej nie wspomina się o zdolności ani swobodzie uznania państw członkowskich, jeśli chodzi o zasoby techniczne, ludzkie i finansowe, co może prowadzić do niespójności w zakresie nadzoru produktów w Unii Europejskiej.

4.1.3.2. Bez uszczerbku dla przyznanych uprawnień EKES jest zdania, że określono bardzo mało obowiązków spoczywających na organach. Wspomniano przede wszystkim o prerogatywach, zwłaszcza o ostrzeżeniu w odpowiednim terminie użytkowników końcowych na ich terytorium o produktach uznanych za stwarzające zagrożenia.

4.1.4. Artykuł 18

4.1.4.1. Komitet nie rozumie, dlaczego Komisja zrezygnowała w tym artykule z uwzględnienia zaproponowanych w 2013 r. przepisów określających kryteria dotyczące decyzji organów oraz wszystkich kolejnych środków, takich jak obowiązki podmiotów gospodarczych i późniejsze działania ze strony organów. Z punktu widzenia podmiotów gospodarczych nie jest jasne, czy zgłoszenia do RAPEX-u są monitorowane i czy podmioty faktycznie wycofują produkty z rynku.

4.1.4.2. Jeśli chodzi o wycofanie, zdaniem Komitetu fundamentalne znaczenie ma informowanie konsumentów. Podkreśla, że należy o to właściwie zadbać, zobowiązując organy do publikowania takiej informacji. Z drugiej strony procedura informowania o wycofaniu powinna zostać tak określona, aby uniknąć sytuacji, w której konsumenci pomylą ją z informacją handlową na temat produktu.

4.1.5. Artykuł 26

4.1.5.1. Zdaniem EKES-u wniosek musi wyraźnie przewidywać, że władze państw członkowskich dysponują uprawnieniami i zasobami niezbędnymi do wykonywania ich zadań, zwłaszcza jeżeli chodzi o fizyczne i laboratoryjne kontrole produktów.

4.1.6. Artykuł 27

4.1.6.1. Bez uszczerbku dla wspomnianych kwestii trzeba wprowadzić ogólną klauzulę umożliwiającą organom nadzoru rynku zwrócić się do organów kontroli na granicach zewnętrznych o niedopuszczenie do obrotu, jeśli dowiedziono, że produkt stanowi zagrożenie dla zdrowia, bezpieczeństwa, środowiska czy interesu publicznego.

4.1.7. Artykuł 32

4.1.7.1. Komitet zaznacza, że organizacje społeczeństwa obywatelskiego, zwłaszcza stowarzyszenia konsumentów, muszą zostać włączone do tej sieci z myślą o zagwarantowaniu większej przejrzystości wyników osiągniętych przez państwa członkowskie w ramach polityki nadzoru rynku.

4.1.8. Artykuł 61

4.1.8.1. EKES z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie szczegółowych przepisów dotyczących grzywien, by zniechęcić podmioty gospodarcze do wprowadzania na rynek niebezpiecznych produktów.

4.1.8.2. Popiera propozycję zawartą w ust. 3, zgodnie z którą kary można zaostrzyć, jeśli podmiot wcześniej dopuścił się podobnego naruszenia.

4.2. **Wniosek dotyczący uznawania (COM(2017) 796 final)**

4.2.1. **Artykuł 4**

4.2.1.1. EKES wyraża wątpliwości co do skuteczności tej zasady, mając zwłaszcza na uwadze, że w ust. 3 stwierdzono, iż to podmioty gospodarcze są odpowiedzialne za złożenie takiego oświadczenia. Może mieć to takie same skutki, jakie dla konsumentów miało oznakowanie CE, które wcale nie powstrzymało przed dopuszczeniem do obrotu produktów uznanych za niebezpieczne niezależnie od odnośnej deklaracji.

4.2.1.2. Jeśli podmiot gospodarczy nie dostarczy odpowiedniego oświadczenia, to zdaniem EKES-u – bez uszczerbku dla ust. 8 – należy ustanowić rozsądny termin, aby organy mogły zbadać informacje dotyczące zgodności.

4.2.2. **Artykuł 5**

4.2.2.1. EKES ponownie zauważa, że należy uwzględnić zasadę ostrożności w wymogach dotyczących oceny towarów, zwłaszcza w ust. 5.

4.2.3. **Artykuł 6**

4.2.3.1. Mając na uwadze prawa konsumentów, a szczególnie zdrowie i bezpieczeństwo, oraz ochronę środowiska i interesu publicznego, EKES nie zgadza się z domnianiem bezpieczeństwa wprowadzonym tym przepisem. Jest zdania, że gdy dokonuje się oceny towarów wspomnianej w art. 5, produkt nie może zostać wprowadzony do obrotu, zanim organ państwa członkowskiego nie podejmie ostatecznej decyzji.

Bruksela, dnia 23 maja 2018 r.

Luca JAHIER
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
